

S2021/03381

2020-06-15

Socialdepartementet

103 33 Stockholm

Remissyttrande Pneumokockvaccin som ett särskilt vaccinationsprogram för personer 75 år och äldre

Pensionärernas riksorganisation (PRO) har fått Folkhälsomyndighetens beslutsunderlag Pneumokockvaccination som ett särskilt vaccinationsprogram för personer 75 år och äldre, på remiss av regeringen. Folkhälsomyndigheten bedömer att pneumokockvaccin uppfyller smittskyddslagens (2004:168) kriterier för att införas i det nationella vaccinationsprogrammet.

En förutsättning för att en smittsam sjukdom ska kunna omfattas av ett nationellt vaccinationsprogram är enligt smittskyddslagen att det finns ett vaccin mot sjukdomen som går att ge utan föregående diagnos, och som ger mer än kortvarig immunitet mot sjukdomen i hela eller delar av befolkningen.

Vidare så ska en smittsam sjukdom omfattas av ett nationellt vaccinationsprogram om vaccination mot sjukdomen kan förväntas

- effektivt förhindra spridning av smittsamma sjukdomar i befolkningen,
- vara samhällsekonomiskt kostnadseffektivt, och
- vara hållbar från etiska och humanitära utgångspunkter.

PRO tillstyrker beslutsunderlagets förslag.

Inför ett nationellt vaccinationsprogram för äldre

Tusentals äldre har blivit svårt sjuka eller avlidit på grund av covid-19. Mot den bakgrunden är det extra välkommet att regeringen nu remitterar Folkhälsomyndighetens beslutsunderlag. Från PRO:s sida tolkar vi detta som att regeringen har hörsammat en del av de krav som PRO – tillsammans med andra pensionärsorganisationer – framfört och som handlar om att införa ett nationellt

vaccinationsprogram mot influensa, pneumokocker och bältros från 65 års ålder. Det skulle kunna rädda livet på många äldre.

Flera skäl talar för vaccinering av äldre mot influensa och mot pneumokocker. När en bakteriell infektion uppträder som komplikation till en virusinfektion i de övre luftvägarna är det i regel pneumokocker som ligger bakom. Världshälsoorganisationen (WHO) rekommenderar vaccination mot respiratoriska sjukdomar.

I Danmark meddelade folketinget förra året att personer som är 65 år eller äldre och riskgrupper ska skyddas mot pneumokocker genom kostnadsfri vaccination. Syftet med det nya vaccinationsprogrammet, som även innehåller vaccination mot influensa, är att minska antalet sårbara patienter som drabbas av allvarliga sjukdomar.

Vaccination mot influensa och pneumokocker minskar smittspridning eller sjukdomsburda och är samhällsekonomiskt kostnadseffektivt. Genom att ge alla äldre tillgång till vaccinerna kostnadsfritt och oberoende av vilken region man bor i, bidrar man till en jämlik sjukvård. Idag står vissa regioner för vaccinkostnaden medan man får betala själv i andra.

Ytterligare ett argument för vaccinationer är att de minskar förekomsten av infektioner, och frånvaron av infektioner minskar i sin tur användningen av antibiotika. Att minska antibiotikaresistensen bör vara en prioriterad fråga i för regeringen.

Ett införande av nationella vaccinationsprogram mot influensa, pneumokocker och bältros skulle också innebära att det i hela landet byggs upp en fungerande infrastruktur för exempelvis kallelser, genomförande av vaccination och uppföljning via register – på samma sätt som för barnvaccinationsprogrammen.

Vaccinationstäckningen skulle öka, vilket i sin tur minskar behovet av sjukhusvård, och ger mindre lidande och förtida död. Vi föreslår att vaccinationsprogrammet startar vid 65 års ålder, men enskilda vacciner kan givetvis ges vid den ålder som bedöms vara mest effektivt. Om det exempelvis är vid 75 års ålder för pneumokockvaccin kan detta ändå rymmas ändå inom vaccinationsprogrammet.

Christina Tallberg
Ordförande, Pensionärernas riksorganisation PRO